

A: Trygghet. Muligheter. Fellesskap – Sosialdemokratisk styre i Akershus-kommunene

Det er kommunene som har ansvar for velferdstjenester fra vugge til grav. Fram til valget 11. september skal vi vise at Arbeiderpartiet har de beste løsningene lokalt for å gjøre hverdagen tryggere, lage sterkere fellesskapsløsninger og gi større muligheter for alle.

Rettferdig fordeling er nøkkelen til lokalsamfunn i Akershus hvor alle kan leve gode liv og lykkes. Derfor jobber Arbeiderpartiet for flere arbeidsplasser, universelle velferdsordninger og sosial utjevning. Vi vil gi flere mulighet til å jobbe, inkludere flere som har falt utenfor og at færre barn skal vokse opp i fattigdom.

Arbeiderparti-styrte Akershus-kommuner skal være gode arbeidsgivere, som spiller på lag med de ansatte i alle livsfaser. Våre ansatte skal tilbys hele og faste stillinger. Vi skal ha gode seriøsitetsmodeller, som Viken-modellen, som sikrer anstendige arbeidsforhold og bekjemper sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Akershus-kommunene skal ta inn lærlinger og sikre grunnleggende velferdstjenester i felleskapets regi.

Kommunene er avgjørende for å sikre god oppvekst for alle barn. Barnehage og skole er viktige fellesskapsarenaer i oppveksten. Det trengs kvalifiserte ansatte i barnehage og skole som gis tid og tillit, for å sikre læring, lek og trivsel. Det skal være nulltoleranse mot mobbing, trygge ungdomsmiljøer og det må jobbes aktivt for god psykisk helse gjennom blant annet helsestasjon og skolehelsetjenesten. SFO og barnehage må være billigst mulig slik at flest mulig kan delta.

God eldreomsorg er en kjernesak for Arbeiderpartiet. Alle som trenger gode helse og omsorgstjenester skal få det. Arbeiderpartiet ønsker en helse- og omsorgstjeneste i felleskapets regi. Mange eldre ønsker å bo hjemme så lenge som mulig, derfor må det legges til rette for at det er enkelt og trygt å bo hjemme gjennom en god hjemmetjeneste og bruk av velferdsteknologi. Innbyggere med større omsorgsbehov skal tilbys omsorgsbolig og sykehjemsplasser.

Klima- og naturkrisen er vår tids største utfordring. Arbeiderparti-styrte Akershus-kommuner skal være miljøvennlige, kutte utslipp og skape nye grønne jobber. Vi vil verne om verdifull natur, biologisk mangfold, matjord og ta vare på marka. Nærhet til friluftsområder er en viktig verdi for mange innbyggere i Akershus. Det må sikres i et fylke som vårt med stor befolkningsvekst og utbyggingspress. Akershus-kommunene vil redusere klimagassutslipp gjennom klimabudsjett og klimaregnskap, i tråd med våre nasjonale utslippsmål.

Over en million mennesker lever rundt Oslofjorden. Fjorden er attraktiv for friluftsliv, rekreasjon og naturopplevelser. Sammen skal vi bedre miljøtilstanden (redde Oslofjorden) i Oslofjorden. Da krever det handling. Akershus Arbeiderparti vil utrede et statlig forbud mot tømning av båtloakk, sikre nitrogenrensing og et obligatorisk offentlig båtregister.

Vi trenger noe å leve for. Derfor vil Arbeiderparti-styrte Akershus kommuner legge til rette for et godt idretts- og kulturliv. Bibliotek, kulturskole, idrettsanlegg, og tett samarbeid med frivilligheten skal sikre et variert kulturtilbud. Lokalt kulturliv er viktig for Arbeiderpartiet.

I 2023 er det fylkestingsvalg i Akershus. Vi legger bak oss fire år der Arbeiderpartiet har styrt Akershus og Viken. Det har gitt innbyggerne flere muligheter.

På fire år har vi innført læreplassgaranti og Vikenmodellen for et trygt og seriøst arbeidsliv. Vi har styrket skolene og teamet rundt ungdommene og lærerne våre, gitt ungdommene våre gratis skolemat på våre skoler. Vi har sikret buss-, båt- og togtilbudet i hele fylket og for første gang i Akershus historie kutter vi prisene på enkeltbilletter på kollektivtransporten.

Akershus Arbeiderparti har de største ambisjoner på vegne av alle som bor, jobber, tar utdanning og reiser i Akershus.

Alle skal kunne leve gode og verdige liv i hele Akershus. Derfor skal de store pengene brukes på fellesskapet, ungdommene våre og selve blodårene i Akershus - nettopp buss-, båt- og togtilbudet. Alle ungdommene våre skal få mulighetene de trenger for å lykkes på våre videregående skoler, kollektivtilbudet skal bli bedre og billigere i hele fylket og vi skal være landets beste i å kutte klimagassutslipp.

Valget 11. september blir et retningsvalg. Både i kommunene og i fylkestingsvalget. Arbeiderpartiet er garantisten for at vi i Akershus vil styrke fellesskapsløsningene, redusere forskjellene og sikre trygghet til alle. Det vil gi folk i Akershus muligheten til å lykkes og leve gode liv.

B: Forskjellene må ned, arbeids- og sosialpolitikken må styrkes

Det må tas sterkere grep i arbeids- og sosialpolitikken for å minske forskjellene mellom folk. Vårt mål er at ingen skal leve i fattigdom. Flere må hjelpes inn i arbeid, aktivitet og utdanning. Flere som er i arbeid må få ei lønn å leve av. De sosiale ytelsene må styrkes, særlig overfor de som får minst.

Den viktigste grunnen til at Norge er blant landene med minst forskjeller finnes i skjæringspunktet mellom arbeidsliv og politikk. Høy sysselsetting, fremforhandlede rettigheter for arbeidstakerne og et sikkerhetsnett som fanger opp de som ikke kan jobbe er de viktigste punktene. Likevel er forskjellene blitt for store, de som har minst sakker akterut og de som har mest stikker i fra. Den utviklingen må snus.

Nav må styrkes for å bedre følge opp lavinntektsfamilier og unge som står utenfor arbeid, utdanning og aktivitet. Trygdesatsene må forbedres slik at de i større grad sikrer de som i dag mottar minst. Barn skal ha tilgang til fritidsaktiviteter, og fritidserklæringen må følges opp. Samarbeidet med arbeidsgiverne må styrkes. Kommunene bør få de samme vilkårene for arbeidsinkludering som statlige virksomheter.

Bærebjelken i den norske modellen er et godt og regulert arbeidsliv med lønninger man kan leve av og et godt sosialt sikkerhetsnett. Trygdesatsene har den siste tiden ikke holdt tritt med

prisøkningene på strøm, drivstoff og mat, i tillegg har rentene økt kraftig. De som har dårligst råd, rammes hardest av prisveksten. Det viktigste grepet for å unngå ytterligere problemer

er å begrense inflasjonen, og utvide de universelle velferdsgodene som gratis SFO og billigere barnehage. Men trygdeytelsene til de som har minst må også justeres opp.

Akershus Arbeiderparti mener tre hovedgrep må prioriteres:

1. Vi må sammen med fagbevegelsen ytterligere styrke arbeidstakernes rettigheter og sikre alle en trygg jobb med ei lønn å leve av:
 - a. Ytterligere styrke arbeidet for hele, faste stillinger fremfor midlertidighet og innleie
 - b. Sammen med fagbevegelsen sikre en lønnsutvikling der de som har de laveste lønningene heves
 - c. Bidra til at flere blir en del av det organiserte arbeidslivet
 - d. Møte sosial dumping og arbeidslivskriminalitet med kraftigere tiltak nasjonalt og lokalt
2. Vi må ha et NAV som bedre hjelper folk i arbeid, i samarbeid med offentlige og private arbeidsgivere:
 - a. Styrke NAV med økt kompetanse og flere ansatte og gjennomføre en storstilt tillitsreform i Nav. Saksbehandlingstiden for arbeidsavklaring må ned.
 - b. At unge under 30 år uavhengig av ytelse blir fulgt opp av egne konsulenter i Nav ung og styrke Nav i skolen.
 - c. At aktivitet er hovedregelen for alle sosialhjelpsmottakere under 30 år og at fullføring av videregående skal være en prioritet for denne gruppen.
3. Vi må styrke det sosiale sikkerhetsnett, spesielt for de som i dag mottar minst:
 - a. Bygge ut de universelle og fellesskapsfinansierte velferdsordningene, som å utvide ordningene med gratis SFO og billigere barnehage
 - b. Heve trygdesatsene for de som mottar aller minst for å gi en bedre balanse mellom arbeidslinja og sikkerhetsnett for de som ikke kan jobbe. Det prioriteres i trygdeoppgjøret målrettede tiltak for å heve garantipensjon.
 - c. Tas ekstra og ytterligere hensyn til lavinntektsfamilier med barn. Nav tillegges et ekstra ansvar for tettere oppfølging av lavinntektsfamilier med barn og trygdeytelsene til denne gruppa styrkes

C: En rettferdig og klimavennlig samferdselspolitikk.

Akershus er et pendlerfylke. Våre innbyggere er blant de i landet som bruker mest tid på i bil, på tog, i buss, i båt – til og fra jobb. For å nå klimamålene våre, må vi gjøre det mulig for flest mulig å velge klimavennlig transport. Vi vil legge til rette for at sykkel, gange og kollektivtrafikk er et attraktivt valg for flest mulig, og vil arbeide for en rask overgang til utslippsfri kollektivtransport. Veksten i persontrafikk må tas med sykkel, gang og kollektivtrafikk.

Akershus er et viktig jernbanefylke. Hovedbanen, Gardermobanen, Gjøvikbanen, Dovrebanen,

Kongsvingerbanen, Spikkestadbanen, Asker- og Drammensbanen, Østfoldbanen, og nye Follobanen er viktige banestrekninger for innbyggerne i Oslo og Akershus. Forbindelsen Dal-Eidsvoll på Hovedbanen må igjen tas i bruk. Akershus Arbeiderparti mener at det trengs et løft for å styrke kapasiteten på og tilgangen til jernbanetilbudet i regionen og på strekningene Oslo-Stockholm og Oslo-Göteborg-København.

Universell utforming av stasjoner og holdeplasser er viktig for å sikre alle mulighet til å bruke kollektivtrafikk. Det trengs flere tiltak for å sikre mer universell utforming på flere togstasjoner i Akershus, blant annet på Kolbotn stasjon.

Oslopakke 3 er en politisk avtale om omfang og bruk av bompenger. Avtalen er avgjørende for å finansiere store samferdselsprosjekter i Akershus, som Fornebubanen, baneløsning på Nedre Romerike, gang- og sykkelveitiltak og kollektivtilbudet generelt i Akershus. Avtalen bidrar til reduserte klimagassutslipp, mindre biltrafikk og et transporttilbud som gjør hverdagen enklere for innbyggerne i Akershus.

Akershus Arbeiderparti vil ha levende bysentrum for mennesker og redusere gjennomgangstrafikk gjennom byer og tettsteder. Det må blant annet jobbes med løsning for redusert gjennomgangstrafikk gjennom Lillestrøm by og Sandvika by.

Det rødgrønne flertallet i Viken fylkesting har vedtatt at det skal innføres en forsøksordning med billigere kollektivtrafikk på enkeltreiser fra 16. april og ut 2023. Ordningen som heter Reis kan gi opptil 40 % billigere billetter på enkeltreiser. Formålet er å gjøre det mer attraktivt å reise med kollektivtrafikk i en tid med endret reisemønstre etter koronapandemien.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for at flest mulig reiser kan gjennomføres med gange, sykkel eller kollektivtransport.
- Opprettholde og styrke kollektivtilbudet i hele fylket, og motvirke kutt i rutetilbudet.
- Utvikle kollektivtilbudet internt i Akershus, med bedre tverrgående forbindelser og flere matebusser og flere innfartsparkeringer.
- Fylkestingsgruppa bes jobbe med pris- og sonestrukturen for kollektivtrafikken med sikte på å unngå urimelige utslag på enkeltstrekninger.
- Jobbe gjennom Oslopakke 3 og byvekstavtalen for et miljøvennlig transportmønster, som bidrar til ren luft, reduserte utslipp og mindre trafikk.
- Sikre at store kollektivprosjekter som Fornebubanen, kollektivtrase fra Oslo-grensen til Kjeller og T-baneforlengelse til Lørenskog realiseres.
- Jobbe for et bedre og raskere jernbanetilbud på strekningene Oslo-Stockholm og Oslo- Göteborg-København.
- Jobbe for at all kollektivtransport i Akershus er utslippsfri innen 2028, og legge til rette for et godt tilbud med el-ferger på fjorden.
- Utvikle fjorden som ferdselsåre.
- At Lunner og Jevnaker blir en fullverdig del av det nye Akershus også når det gjelder kollektivtilbudet som fylkeskommunen har ansvar for, både med tilbud og priser.

- Sørge for rimelige priser på kollektivtrafikk, mer rabatt for unge, tilgjengeliggjøre bestillingstransport og jobbe for å videreføre forsøksordningen med billigere kollektivtrafikk (REIS) inn i nye Akershus
- Sikre nytt tunnellop står klart for Oslofjordforbindelsen. Fram til det står klart, igangsettes det en rekke tiltak for å bedre både trafikksikkerheten og forutsigbarhet for de reisende gjennom Oslofjordforbindelsen
- Jobbe for flere og bedre gang- og sykkelveier, hvor skoleveier prioriteres
- Sørge for trygge og sammenhengende gang- og sykkelveier.
- Sikre E18-utbyggingen i Vestkorridoren på en måte som bidrar til levende tettsteder og til det beste for gående og syklende, innenfor dagens budsjett.
- Utføre jevnlig vedlikehold av fylkesveiene, og arbeide for en digital fellestjeneste for tilbakemeldinger fra brukere om vedlikeholdsbehov.
- At viktige vegprosjekter som E18, E134 Oslofjordforbindelse, riksveg 4 og riksveg 22 (ny Glommakryssing) må inn i Nasjonal transportplan (NTP).
- prioritere trafikksikkerhet og sjåførsikkerhet ved anbudsprosesser.
- Sikre universell utforming på stasjoner og holdeplasser

D: En mer rettferdig boligpolitikk

Retten til et sted å bo er en grunnleggende menneskerettighet. For sosialdemokratiet er tryggheten til bolig en fundamental rettighet. Den kan ikke overlates til markedet å styre alene, det er fellesskapets oppgave å sikre at alle har like muligheter til å komme seg inn på boligmarkedet og rett på et anstendig sted å bo.

Gjennom livet er det få ting mennesker investerer like mye i som i hjemmet sitt. De fleste i Norge eier sin egen bolig, men andelen som ikke eier sitt eget hjem øker. Mangelen på statlig styring bidrar til økende forskjeller og en boligpolitikk som subsidierer de som investerer i boligmarked. Det er ikke en utvikling som Arbeiderpartiet kan akseptere.

Det er ikke tilfeldig hvem som står utenfor dagens boligmarked: De med lavest inntekt er de som eier minst. Derfor er det også fellesskapets oppgave å sørge for et leiemarked med overkommelige leiepriser. Det trengs en opprydning på dagens utleiemarked og mer seriøse utleieaktører.

Boligprisøkningen de siste 30 årene har ført til større og økende sosiale skillelinjer mellom de som er innenfor boligmarkedet og de som står utenfor. Norge trenger en tydelig, sosialdemokratisk boligpolitikk som gjør det enklere å komme seg inn på boligmarkedet, som sørger for bygging av flere boliger og å sørge for et fungerende leiemarked for de som ikke eier egen bolig.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for at det bygges flere boliger for å dempe prisutviklingen i markedet, blant annet ved å gjennomgå plan- og bygningsloven for å se på hvordan reguleringsprosessene kan skje i et høyere tempo enn i dag og åpne for regulering av sosial boligbygging i det enkelte prosjekt

- Ha som mål at alle byggeplasser skal være fossilfrie innen 2025
- Kommunene må kunne stille krav om fossilfrie anleggsplaner i reguleringsplaner for byggeprosjekter. Dette må tydeliggjøres i plan- og bygningsloven
- Revidere husleieloven med mål om å styrke leietakere sine rettigheter og at det skal bli enklere å føre tilsyn og kontroll hos utleiere
- Fjerne rentefradraget og øke ligningsverdien til 100 prosent for sekundærboliger
- Øke bevilgningene til Husbanken i statsbudsjettet og styrke dem som en boligsosial aktør, blant annet gjennom økt bruk av startlån
- Igangsette et systematisk analysearbeid av hvordan det norske leiemarkedet oppfyller FN-konvensjonens minstekrav til boligstandard
- Utvikle en nasjonal plan for boligsosiale virkemidler.
- Trappe opp bygging av nye studentboliger og gi støtte til oppgradering av eldre studentboliger til dagens standard
- Styrke startlånsordningen.
- Øke tilskudd til kommunalt boligsosialt arbeid
- Styrke de kommunale ordningene «fra leie til eie» eller andre lignende initiativer som utgangspunkt i lokal boligsosial planlegging.
- Utrede en statlig rentekompensasjonsordning for kommunale tomtkjøp som skal legge til rette for boligbygging, gjerne med nye eieformer.
- Jobbe for at flere skal få eie bolig med kvaliteter som er tilpasset flere livsfaser.
- Kommunene kan innenfor kommunalt selvstyre innføre leilighetsnormer for å regulere dette.
- Opprette en boligpolitisk verktøykasse, hvor kommunene kan tilegne seg kompetanse om regelverk og virkemidler for å sikre et boligmarked som er tilgjengelig for alle.
- Gi kommunene anledning til å regulere boligutbygging til borettslag eller annen type eierform.
- Jobbe for flere og bedre støtteordninger for klima- og ENØK-tiltak til privathusholdninger.

E: Mer politisk kraft i energipolitikken og mer grønn energi

Arbeiderpartiets kraftpolitikk skal sikre full nasjonal råderett over kraftpolitikken. Vi skal bestemme hva som skal bygges og hvor det skal bygges. Tilgang til rikelig med ren og rimelig kraft skal komme industrien i hele landet til gode, og skal sikre lave strømpriser til norske forbrukere.

Akershus Arbeiderparti krever større politisk styring over kraftmarkedet, og mer utbygging av fornybar kraft, nett og energieffektivisering. Akershus Arbeiderparti støtter Regjeringens beslutning om å stoppe utbyggingen av North-Connect kabelen til Skottland.

Regjeringen har tatt flere viktige grep i møte med ekstraordinært høye strømpriser, men krisen er ikke over, og vi trenger flere grep for å sikre rimelige strømpriser i framtidens Norge.

Samtidig som Russland fører energikrig, ser vi allerede nå hvordan klimaendringer ødelegger for kraftproduksjon. I Europa førte den varmeste sommeren på 500 år til 85 TWh lavere

vannkraftproduksjon og 120 TWh lavere kjernekraftproduksjon enn normalt. Kull fikk dessuten problemer med transporten på tørrlagte elver.

Dette skaper stor mangel på energi. Med mangel på energi blir strømprisene veldig høye. Disse prisene smitter til Norge gjennom våre utenlandskabler. De høye strømprisene skaper store økonomiske problemer for både folk og bedrifter. Regjeringen har svart med flere tiltak som reduserer folks strømregninger, og har gjort fastprisavtaler tilgjengelig for bedrifter. Det er bra, og har bidratt til at Norge hadde de nest laveste strømregningene i Europa i 2022.

Men disse tiltakene er ikke tilstrekkelige. Akershus Arbeiderparti mener at Arbeiderpartiet må holde fast på at ren og rimelig strøm skal være et gode for befolkningen i Norge og et konkurransefortrinn for bedriftene. Vårt mål er at Norge skal ha lavere strømpriser enn i Europa.

Norge er en energinasjon, og har brukt energi aktivt til å bygge landet. Den norske modellen er en aktiv stat med politisk styring for å sikre oppgradering av vannkraftverk, energieffektivisering samt utvikling av alle de nye teknologiene innen biodrivstoff, jordvarme, solkraft på bygg. Nok strømmnett er en forutsetning for å lykkes. Vi vil øke tempoet i nettutbygging og legge til rette for en større grad av proaktivitet og forutsigbarhet, slik at det blir mer attraktivt å både satse på, og bli, i energibransjen.

Mer fornybar energi er viktig for å nå klimamålene. Akershus Arbeiderparti mener Norge må styrke innsatsen for å nå målene i Paris-avtalen. Norge er en energinasjon med store ubrukte fornybare energiresurser både på land og til havs. Disse må utnyttes i et internasjonalt teknologi-, miljø- og klimaperspektiv. Teknologikompetansen som er utviklet gjennom olje- og gassvirksomheten må videreutvikles slik at utslipp fra norsk sokkel reduseres.

Energikommisjonen og Arbeiderpartiets energiutvalg leverer flere gode forslag for energieffektivisering og utbygging av mer fornybar energi. Men den besvarer ikke det mest akutte spørsmålet, hvordan vi skal sikre lave priser i en situasjon hvor det er fri handel gjennom utenlandskablene og prissetting gjennom kraftbørsen. Det er likevel bra at regjeringens nedsatte Strømprisutvalg ser nærmere på dette, og leverer sine forslag i løpet av 2023.

EU er nå i gang med å vurdere endringer i kraftmarkedene som i større grad frikobler gassprisen fra kraftprisen. Norge må bidra aktivt inn for å ivareta norske interesser i det pågående arbeidet og samtidig gjøre et selvstendig arbeid for å se på andre mulige modeller for prisdannelsen innenfor handlingsrommet i EØS-avtalen. Vi må ha en politisk styring av kraftpolitikken, slik at vannkraften og vår energirikdom, og ikke minst flerårsmagasinerne, disponeres til det beste for norske forbrukere og norsk næringsliv. Det nordiske kraftsamarbeidet kommer også fortsatt til å være svært viktig.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Ha mer politisk styring over kraftmarkedet for å sikre lave priser til norske forbrukere
- Sørge for mer utbygging av fornybar energi, nett og energieffektivisering.

- Ha en solid strømstøtte og andre tiltak som reduserer folks strømregninger, og særlig skjerme de med de laveste inntektene.
- Restaurere, modernisere og oppruste eksisterende vannkraftverk.
- Utvikle mer fornybar energi for å bidra til produksjon av grønn energi, og å unngå kraftunderskudd og økte kraftpriser.
- Styrke innsatsen for å nå klimamålene og målene i Paris-avtalen.
- Strømselskapenes rolle i kraftmarkedet bør vurderes videre, spesielt i hvilken grad de bidrar til å fordyre kraftmarkedet for innbyggerne.

F: Vår felles helsetjeneste

Vår felles helsetjeneste skal sikre både god kvalitet og trygghet for hjelp, behandling og oppfølging. Arbeiderpartiet har alltid vært, og skal fortsette å være en forsvarer av vår felles helsetjeneste.

I takt med store endringer i samfunnet erfarer vi et stort press på vår velles velferd. Spesielt eldreomsorgen er allerede under hardt press. I takt med at en større del av befolkningen vil ha behov for disse omsorgstjenestene vil vi trenge flere fagfolk på jobb og en større satsning.

Overskudd og trivsel på arbeidsplassene må opp i førersetet. I dag preges mange av de kommunale helsetjenestene, og eldreomsorgen spesielt, av deltid og midlertidighet. Det representerer en likestillingsutfordring og en rekrutteringsutfordring for sektoren. Om ikke vi tar grep vil private tilbydere og vikarbyråer tappe de offentlige tjenestene for personell og kompetanse. Denne trenden må snus.

Arbeiderpartiet tar grep og fører en politikk for et sterkere offentlig helsevesen. Slik lykkes vi med å tilby hele befolkningen førsteklasses offentlige helse- og omsorgstjenester.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Ha en kraftig satsing på den offentlig helsetjeneste, i tillegg til økt satsing på folkehelse, forebygging og helsekompetanse i befolkningen.
- At ansatte i offentlige tjenester skal få tid og tillit til å gjøre jobben sin.
- At du skal være trygg hjemme. Sykepleiere og helsefagarbeidere i hjemmetjenesten skal tilbys hele faste stillinger, slik at de kan bygge sterke fagmiljø og at du i sårbare tider møter kjente ansikter som skal gi deg pleie og omsorg.
- Jobbe aktivt for at flere som allerede jobber i helsesektoren skal få fullføre fagbrev eller ta videreutdanning.
- Sikre investeringstilskuddet til bygging av omsorgsboliger og gjennomgå det med mål om å sikre utvikling av trygg eldreomsorg i kommunene.
- Samarbeide tett med frivilligheten for å styrke tilbud som aktivitører, besøksvenn og andre positive tiltak som skaper livsglede og gode matopplevelser for eldre.
- Styrke demensomsorgen og se på hvordan pårørende med store omsorgsoppgaver kan få avlastning.
- Jobbe for en gradvis utvidelse av den offentlige tannhelsetjenesten.

G: En styrket folkehelse

God helse skapes der folk lever, bor og arbeider. Folkehelsearbeidet krever en felles innsats for å forebygge sykdommer, fremme livskvalitet og redusere sosiale forskjeller mellom folk. God folkehelse kan også sikre at flere står i arbeid lengre og forebygge ensomhet og isolasjon.

Alle mennesker har rett til en god psykisk helse, og det er et samfunnsproblem når de som sliter psykisk ikke får den hjelpen de trenger, når de trenger den. Arbeiderpartiet mener at alle, uavhengig av størrelsen på lommeboka di eller hvor du bor, skal ha rett på god psykisk helsehjelp.

Skolehelsetjenesten er et av de viktigste lavterskeltilbudene vi har, både for å gi ungdom noen å snakke med hvis de har det vanskelig, men også ved å forebygge psykiske og fysiske vansker. I følge FHI har mer enn én av fire studenter alvorlige psykiske plager. Samme undersøkelse viser også at én av fem studenter har tenkt på å ta sitt eget liv. Det er vi nødt til å gjøre noe med. Vi må bli bedre på forebyggelse av psykiske plager, og tilby bedre helsehjelp hvis plagene er oppstått.

God folkehelse fremmes i stor grad ved å hjelpe befolkningen til å ta gode livsstilsvalg. Ulike undersøkelser viser at kunnskapen i befolkningen om helseskader ved bruk av alkohol er lav. Alkoholbruk er imidlertid en av de viktigste risikofaktorene for tap av friske leveår. Risikoen for sykdom øker med gjennomsnittlig alkoholinntak, og selv et lavt alkoholinntak innebærer en risiko for alkoholrelatert sykdom eller skade. Derfor er tiltak for å øke befolknings kunnskap om risiko ved bruk av alkohol avgjørende folkehelsepolitikk.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At ungdom skal bli møtt med åpen dør og en tilgjengelig skolehelsetjeneste hver dag.
- At helsesykepleier kan henvise direkte til psykolog, samtidig som vi arbeider for å øke kapasiteten i tilbudet det henvises til.
- Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner som jobber med psykisk helse, som for eksempel Rådgivning om spiseforstyrrelser (ROS).
- Øke tilgangen på informasjon om psykologtilbud, innleggelser og rettigheter på grunnskolen og videregående skole.
- Innføre prøveprosjekt med helsestasjon for gutter og øke kunnskapen om gutters psykiske helse.
- Satse ytterligere på forebyggende tiltak for studenters psykiske helse, blant annet arbeid mot ensomhet.
- Se på de økonomiske rettighetene studenter med kronisk og langvarige sykdommer har, og hvordan dette påvirker helse, kosthold og studiehverdagen.
- Styrke Studentsamskipnadens helsetilbud.
- Styrke kompetansen om psykisk helse på utdanningsinstitusjonene.
- At det innføres innholds- og advarselsmerking på alkoholholdig drikke i Norge.

H: Sorgmelding

Sorg i dag er ikke en sykemeldingsgrunn i seg selv, og det gir ikke rett på sykepenger. Fastleger som ser det nødvendig å sykemelde på grunn av sorg må i dag benytte kategorier innenfor psykiatrisk diagnostikk hvis det skal gi rett på permisjon og sykepenger.

Sorg er en naturlig reaksjon når du mister noen ikke en sykdom, men kan gi lignende symptomer. Derfor har flere av våre naboland innført en permisjonsordning for sorg. I Danmark, Sverige, Finland og Frankrike finnes en slik ordning i dag. De gir rett på sorgpermisjon til foreldre som opplever dødsfall blant barn opp til 18 år.

I Norge får ikke far permisjon i det hele tatt. Han får to ukers sykmelding. Mor får seks uker ved barnedød. Du må sykmeldes for å sørge hvis du mister et barn. Landsforening uventet barnedød (LUB) ønsker et bedre system som forstår at sorg går i bølger. Sorgen over å miste har ikke uketall, og det er hvert fall ikke over etter seks uker. Ved bruk av sorgpermisjon på riktig grunnlag vil det ikke gi økt kostnad for staten, fordi disse menneskene er allerede sykmeldte.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At det gjennomføres en utredning om sorgpermisjon ved tap av barn

I: Utdanningspolitisk uttalelse

En god skolegang preger hele livet. Fellesskolen er en suksess og kunnskap og utdanning er en av de virkelig store hjørnesteinene i samfunnet. Skole og utdanning er også viktig for flere deler av samfunnet. Akershus Arbeiderparti vil ha en skole som favner alle, der barn tas på alvor og får muligheten til å lykkes.

Akershus Arbeiderparti vil innføre en mer helhetlig skoledag med undervisning, ett sunt enkelt skolemåltid, daglig fysisk aktivitet med læring og nærhet til naturen, gratis SFO og leksehjelp. Slik jobber vi for et klarere skille mellom skole og fritid, for å sikre barn en meningsfull oppvekst med god tid til lek og moro!

Akershus har høy elevtallsvekst i videregående opplæring. Å sikre nok elevplasser på alle linjer i hele fylket vil være en sentral oppgave i årene som kommer. I pressområder er det særlig avgjørende å få på plass nok elevplasser for å møte veksten, for å unngå at elever må reise lenger enn nødvendig for å gå på videregående.

Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for barn og unge over hele landet. Målet med skolen må være at alle norske elever får sluttvurdering og like gode muligheter til å lykkes. Det er på tide å gjennomgå vurderingsformene i skolen på nytt, slik at dagens skole er tilpasset dagens elever på best mulig måte.

Prisstigning i samfunnet gjør at studenters levekostnader øker. For å bevare lik mulighet til å ta høyere utdanning, må stipend og lån justeres i tråd med prisstigning i samfunnet.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Innføre en mer helhetlig skoledag med gratis SFO og mulighet for leksehjelp, som gir elever og lærere mer tid til både fag, lek, aktiviteter og kultur.
- Sørge for pedagogisk kvalitetssikring og fornuftige rammer for bruk av skjerm og digitale læremidler i skolen. Gi lærerne økt kompetanse i god bruk av digitale læremidler.
- Sikre at alle elever på videregående i Akershus får skoleplass i sitt nærområde, og sørge for at flest mulig linjer tilbys i alle deler av fylket.
- For å møte elevtallsveksten vil Akershus Arbeiderparti jobbe for en ny videregående skole på Nedre Romerike.
- Elever i de nye Akershus-kommunene på Hadeland må sikres et godt videregående skoletilbud nært der de bor, og en sømløs overgang til nytt fylke.
- Sikre tilstrekkelig hallkapasitet på videregående skoler i hele fylket. Flerbrukshaller som bygges på videregående skoler skal komme lokalmiljøet til gode.
- Fraværsreglene i skolen må bli mindre rigide og byråkratiske, mer rettferdig for elevene og redusere belastning på fastlegetjenestene
- Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap om hva som faktisk fungerer mot fravær
- Jobbe for å redusere antall lærerløse timer i skolen
- Innføre politisk fravær i ungdomsskolen
- Utrede en alternativ vurderingsmodell der poengberegning av standpunkt- og eksamenskarakter vektes etter fagenes timetall, i henhold til Stoltenbergutvalgets forslag, samt utrede andre former for sluttvurdering som alternativ til dagens eksamensordning
- Øke studiestøtten og knytte den til grunnbeløpet i folketrygden.
- Arbeide for flere studentboliger, og sikre at eksisterende studentboliger vedlikeholdes og rehabiliteres etter behov.
- Endre definisjonen av pressområde, slik at studiesteder i tettbebygde områder i Akershus inkluderes i denne og dermed motta statlige tilskudd til studentboliger i henhold til dette.
- At omgjøring av lån til stipend baseres på avlagte studiepoeng

J: Høyere yrkesfaglig utdanning for framtida

Akershus Arbeiderparti vil:

- Jobbe for at fagskoleutdanning som oppfyller faglige krav kan få mulighet til akkrediteres på nivå 6 og høyere i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)
- Fortsette opptrappingen av antall studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning. •
- Jobbe for at studiepoeng for fagskoleutdanning blir internasjonalt konvertible gjennom tilkobling til ECTS-systemet.
- Bygge et sterkt fagskoletilbud i nye Akershus, til det beste for regional utvikling og livslang læring i hele fylket. Fagskoleutdanning på høyt nivå skal tilbys til innbyggere i alle deler av fylket.
- Akershus Arbeiderparti mener fagskoletilbudet i nye Akershus skal inneholde et nytt studiested i tilknytning til Oslo Lufthavn og tilhørende næringsliv på Øvre Romerike
- At det legges til rette for flere bransjeprogrammer og etter -og videreutdanningstilbud i fagskolen.

- Vi vil også bygge og videreutvikle fagskoleutdanning tilknyttet teknologimiljøet på Kjeller
- Studietilbudet på fagskolen skal utvikles i samarbeid med arbeids- og næringslivet, og være basert på erfaringskunnskap.
- Studietilbudene skal være oppdatert og tilpasset samfunnsutviklingen.

K: Internasjonal solidaritet! Ukraina

Den 24. februar 2022 vil bli stående som et tidsskille i europeisk historie. Dagen da Russland angrep et fredelig naboland, i strid med FN-pakten og den rettsbaserte verdensorden. Terrorbombing og målrettede overgrep mot den ukrainske sivilbefolkningen har ført til umenneskelige lidelser. Russland fører en utslettelseskrig med uttalt hensikt å fjerne Ukraina som selvstendig nasjon. Voldtekt og tortur brukes som strategi for å dehumanisere befolkningen. Brutaliteten er et bevisst forsøk på å knekke den ukrainske nasjonens utholdenhet, vilje og kampmoral. Men frem til nå ser det ut som russernes bestialske fremferd har hatt motsatt effekt. Det ukrainske folk har vist en heltemodig forsvarsvilje og overgrepene har tydeliggjort for alle hva som er i vente om Russland skulle vinne frem.

Akershus Arbeiderparti fordømmer Russlands krig på det kraftigste. Russlands folkerettsstridige angrepskrig utfordrer alt vi står for. Vi må derfor gjøre det vi kan for å støtte Ukrainas frihetskamp.

Akershus Arbeiderparti vil støtte den ukrainske forsvarskampen så lenge det er behov for det.

Akershus Arbeiderparti mener regjeringen har håndert Norges støtte til Ukraina på en meget god måte. De har tatt ledelsen for støtten i Ukraina både i Norge og internasjonalt. Nansen programmet som ble lansert av statsminister Jonas Gahr Støre, med støtte på til sammen 75 mrd. kroner for perioden 2023-2027.

Med dette har regjeringen vist internasjonalt lederskap og tydeliggjort at Norges støtte til Ukrainas legitime frihetskamp er langvarig og forutsigbar. Gjennom sivil og militær støtte vil programmet redusere menneskelige lidelser og bidra til at Ukraina kan avslutte krigen på sine vilkår.

I krigens første år kom om lag 40 000 ukrainske flyktninger til Norge, og vi må kunne anta om lag like mange vil kunne komme i år. Alle norske kommuner har i år tatt i mot flyktninger. Akershus Arbeiderparti mener det er viktig at kommunene fortsetter den store dugnaden de gjør for Ukrainske flyktninger, og at de tilbys bolig og språkopplæring. Akershus Arbeiderparti vil understreke den avgjørende jobben frivilligheten gjør.

Krigen i Ukraina og med de påfølgende skjulte og åpne trusler fra andre stater som ikke deler vårt syn om verdien av åpne demokratier, har igjen avdekke utfordringer i vår egen beredskap. Akershus Arbeiderparti mener at vi som parti må gå i front for å fremme totalberedskapen i landet vårt, inkludert å styrke Heimevernet og Sivilforsvaret ytterligere. Akershus arbeiderparti ber regjeringen intensivere satsingen på sivile og militære beskyttelsestiltak for å sikre egen befolkning.

Bistand

Russlands krig har store konsekvenser langt utenfor Ukrainas grenser. Globalt har korn- og drivstoffprisene skutt i været. Dette forsterker sult og fattigdom i regioner som Midtøsten, Nord-Afrika og Afrikas horn. For mange kommer prisveksten på toppen av eksisterende kriser, og for befolkningen i Jemen, Afghanistan og Somalia har de humanitære behovene økt i betydelig omfang.

FNs nyeste rapport for menneskelig utvikling viser at arbeidet for å nå bærekraftsmålene er satt kraftig tilbake de siste årene. Pandemien og den påfølgende invasjonskrigen i Ukraina har hatt store, negative konsekvenser for milliarder av mennesker. I kombinasjon med omveltende klima- og miljøendringer har dette ført til økt fattigdom, tiltakende polarisering og uro verden over.

Det er følgelig av stor betydning at land som Norge, som har evne til å bidra, trapper opp det internasjonale engasjementet, og øker vår bistand også utenom Ukraina. Akershus Arbeiderparti vil slå fast at 1 % av BNI skal gå til bistand. Beløp i kroner som går til land utenfor Europa skal økes.

For Arbeiderpartiets utviklingspolitikk, som er forankret i FNs bærekraftsmål, klimamålene og menneskerettighetene, betyr det økt støtte til områder hvor vi har særlige fortrinn og kan gjøre en forskjell. Vårt mål er rettferdig samfunnsendring, og sivilsamfunnsorganisasjoner og fagbevegelsen er sentrale endringsaktører for å oppnå dette.

En rettferdig verden er også en likestilt verden, og Arbeiderpartiet vil derfor styrke Norges internasjonale arbeid for seksuell og reprodutiv helse og rettigheter (SRHR). Kvinners rett til å bestemme over egen kropp er imidlertid under press i alle verdensdeler, og for å motarbeide tilbakeslag er det avgjørende å bygge brede allianser på tvers av land.

Palestina

Utviklingen i Israel og Palestina går i feil retning, og Akershus Arbeiderpartiet er svært bekymret over økt spenning og voldsbruk mellom israelere og palestinere den senere tid, og spesielt etter regjeringsskifte ved nyttår. Den nye israelske regjering er den mest høyreorienterte regjeringa i Israels historie, og de har økt voldsbruken og varsler store nye bosettinger.

Den israelske okkupasjonen av Vestbredden er hovedhindringen for en tostatsløsning og et brudd på folkeretten. Akershus Arbeiderpartiet krever at okkupasjonen tar slutt og at palestinerne får sin egen stat. En fredelig løsning på konflikten stiller krav til begge parter, men Arbeiderpartiet er særskilt bekymret over den utstrakte volden og undertrykkelsen

palestinerne utsettes for. Utbyggingen av ulovlige bosetninger og annektering av palestinsk land må opphøre, muren må rives og blokaden av Gaza må oppheves.

Siden 2015 har det vært Arbeiderpartiets posisjon at en endelig fredsavtale ikke er et premiss for å anerkjenne Palestina som stat. Palestinsk samling er imidlertid en grunnleggende forutsetning for at det skal være meningsfullt med en slik anerkjennelse. Vi

mener det vil være riktig å anerkjenne en palestinsk stat når valg er avholdt, en stabil palestinsk samlingsregjering er på plass og på et tidspunkt hvor en anerkjennelse kan skape framgang i fredsprosessen.

Akershus Arbeiderpartiet vil at Norge skal arbeide for bredest mulig europeisk støtte til palestinerens sak.

Akershus Arbeiderparti mener Norge må fortsette å øke støtte sivilsamfunnsorganisasjoner i Palestina for å fremme menneskerettigheter, demokrati og palestinsk statsbygging, og øke støtten til FNs organisasjon for palestinske flykninger.

L: En sosialdemokratisk personvernpolitikk

Personvern er en grunnleggende menneskerettighet som skal gjelde for alle. I henhold til lovverket eier vi våre egne personopplysninger, men dette eierskapet utfordres av utviklingen innen teknologi og samfunn. Det er viktig for vår egen sikkerhet og livskvalitet at vårt personvern beskyttes. Spesielt gjelder dette for barn og unge. Nordmenns personvern er beskyttet i stor grad gjennom EU regelverk, men Norge kan ikke overlate utviklingen til EU og sette seg selv på sidelinjen. Forsvarlig bruk av personopplysninger kan bidra til et bedre og mer robust samfunn, men uten beskyttelse vil våre personopplysninger kunne bli brukt mot oss.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At personvernkommisjonens arbeid blir fulgt opp ved å skape en helhetlig personvernpolitikk, og at det konstitusjonelle ansvaret for feltet klargjøres.
- At det tydeliggjøres at eneste gyldige behandlingsgrunnlag for bruk og deling av barn og unges personopplysninger er avtale og samtykke.
- At det opprettes en nasjonal tjenestekatalog over applikasjoner som er testet og anbefalt benyttet i skolen for å sikre elevens personvern.
- Utrede rammer for regulering for adferdsbasert reklame særlig med fokus på barns rettigheter.

M: Styrket arbeidsliv og medbestemmelse

Et organisert arbeidsliv som gir mer makt til arbeidsfolk er et av de viktigste verktøyet vi har for omfordeling, små forskjeller og trygge jobber til alle i Norge. Fagbevegelsen må styrkes og vi må bekjempe dem som jobber for å undergrave det organiserte arbeidslivet.

Akershus Arbeiderparti ønsker å fortsette arbeidet med å gjøre det lønnsomt å være fagorganisert. Vi vil øke arbeidsfolks innflytelse på arbeidsplassen, både i offentlig og privat sektor. Nyere forskning viser at tillitsvalgte i for liten grad involveres i bedriftens aktiviteter, og når det skjer er ofte ikke innflytelsen reell. Det er også helt avgjørende at flere lærer om fagbevegelsens rolle, hvorfor den er viktig for arbeidstakeres interesser, for økonomien ellers, og hvordan man kan organisere seg.

En anstendig arbeidsgiver er en ansvarlig arbeidsgiver. Flere kommuner har de siste årene vedtatt å stille krav om å følge allmenngjort tariff for skjenkebevillingen, sterkt støttet av Fellesforbundet og andre fagforeninger. Lokaldemokratiet bør få de verktøy de trenger til å rydde opp i eget uteliv og ta kampen mot sosial dumping.

Arbeidslivet opplever stadig omveltninger. Plattformelskapene vokser frem som store arbeidsplasser, også i norske kommuner landet rundt. Dette kan bli gode muligheter for flere arbeidsplasser, men er i mange situasjoner en trussel for den norske modellen hvis vi ikke stiller strengere krav til å forebygge systematisk løsarbeid.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At ansatte skal være representert i alle organ som påvirker deres arbeidshverdag, inkludert bedriftens styre og konsern/bedriftsledelse der det er relevant.
- Sikre at bussjåførene kan komme med innspill direkte til organisasjonene som faktisk bestemmer hvordan arbeidsdagen skal være, for eksempel Ruter.
- Jobbe for å øke ansatterepresentasjonen i aksje- og allmennaksjeselskap.
- Arbeide for at kommunene får verktøy de trenger for å stille krav om anstendige arbeidsforhold som gyldig krav å stille for skjenkebevilling.
- Bidra til at rettsvernet for plattformarbeidere styrkes ved at ordinære ansettelsesforhold skal være hovedregelen.
- Stimulere til opprettelse av samvirkeforetak.
- Gi økt plass i skolen til fagforeningenes historie og læren om den norske modellen.

N: Mer forskning og høyere utdanning i Akershus

Akershus har ett sterkt universitet – NMBU – i fylket, og OsloMet og UiO har også deler av sin virksomhet i vårt fylke. Men Akershus Ap vil legge til rette for økt aktivitet forskning, kunnskapsbasert innovasjon og høyere utdanning i Akershus. Å skaffe flere tilgang til høyere utdanning er et godt virkemiddel mot økte forskjeller, og forskning og kunnskapsbasert innovasjon er nøkkelfaktorer for å skape nye arbeidsplasser.

Akershus Ap vil:

- Bidra til at OsloMets nye campus i Lillestrøm blir en suksess
- Støtte initiativer som gjør NMBU i stand til å øke sin aktivitet og tilstedeværelse ved fjorden, for eksempel knyttet til maritim aktivitet på Nesodden
- Støtte samarbeid mellom Universitetene og sykehusene, for eksempel OsloMets planer om samarbeid med Sunnaas sykehus, og samarbeid med Ahus.
- Bidra til å støtte opp under høyere utdanningstilbud i Sandvika.
- Jobbe for mer samarbeid mellom nærings- og arbeidsliv og forskning, for eksempel mellom forskningsmiljøene på Kjeller og i Ås og arbeidslivet i nærheten.

O: Familiegjenforening

Det innføres mulighet til å utvise skjønn ved vurdering av krav til «referanseperson» ved familiegjenforening der en kommune og NAV lokalt kan bekrefte at norsk statsborger er sikret økonomisk f.eks. gjennom sosialhjelp.

P: Innhold i tamponger

I dag er det ingen regelverk knyttet til intimprodukter, og hva de kan inneholde. Det er heller ikke påkrevd at innhold, som kjemikalier, er oppgitt på pakken.

I Norge og EU skal mat og kosmetikk ha en tydelig innholdsliste. Dette er for at man skal vite hva man putter i eller på seg, spesielt med tanke på allergener. Disse reglene gjelder ikke for intimprodukter som tamponger, til tross for at disse går inn i kroppen. Det skaper utrygghet og svekker kvinners forbrukerrettigheter.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At tampongpakker skal merkes med innhold.
- Jobbe nasjonalt og i EU for et tydeligere forskningsbasert regelverk rundt hva tamponger kan inneholde.

Q: Fysiske tjenester i en digital verden

14 prosent av den norske befolkningen over 16 år har ingen eller lave digitale ferdigheter. Det er 600 000 mennesker. Samtidig digitaliseres Norge. Hvis du ikke har digital kompetanse, blir du stående utenfor. Derfor må vi jobbe for digital inkludering.

De offentlige tjenestene i Norge har de siste årene blitt mer og mer digitalisert. Samtidig har det blitt kortere åpningstider på kontorer og telefontjenester hos for eksempel NAV. Mange rapporterer også om at det har blitt vanskeligere å komme i kontakt med helsetjenestene.

Det er viktig at vi tar vare på den delen av befolkningen som ikke deltar i den digitale utviklingen. Kompetanseheving er en del av løsningen, men kan ikke være det eneste. Offentlige tjenester i Norge skal være tilgjengelige for alle, uansett digital kompetanse.

En del tjenester kan automatiseres og digitaliseres, spesielt rutinesaker, men maskiner kan ikke ta over alt. 600 000 mennesker i Norge løser ikke sine problemer ved å ringe en kundeservicetelefon og taste 4 eller måtte kommunisere med en chatbot/robot. Vi trenger både mennesket og det digitale, side ved side.

Akershus Arbeiderparti vil:

- At åpningstider på kontorer og telefon hos relevant offentlige tjenester må være tilstrekkelig for at også de som ikke har digital kompetanse kan søke akutt hjelp eller veiledning

- Offentlige tjenester, bank- og forsikringstjenester må i tillegg til digitale løsninger, være tilgjengelig via fysiske kontorer og telefon slik at de som ikke har digital kompetanse kan få hjelp eller veiledning der.
- Brukernes behov for hjelp må være styrende for åpningstidene som innrettes slik at tjenestene kan nås mandag-fredag.

R: En sosialdemokratisk og solidarisk rusreform

Rusavhengighet er et helseproblem, og må behandles som det. Ruspolitikken må sette den enkeltes rett til et verdig helsetilbud i sentrum. Sårbare mennesker skal ikke straffes for alvorlige sykdom. Tunge rusavhengige skal ha samme tilgang til offentlige helsetjenester og velferdstilbud som andre. Vi kan ikke akseptere at levealderen for personer med rusavhengighet anslås å være 20 år kortere for menn og 15 år kortere for kvinner. Vi anerkjenner rusavhengighet som et helseproblem, og ønsker forebygging og behandling deretter.

Arbeiderpartiet ønsker at kommunene skal settes i stand til å gjennomføre en god oppfølging og rehabilitering av rusavhengige, samt et oppsøkende forebyggende arbeid. Derfor er det ønskelig å støtte opp under de kommunene som har innført brukerrom i kommunen, og videreutvikle det tilbudet. Vi ser også et behov for å styrke den kommunale rusforebyggende innsatsen. Særlig er det viktig å løfte frem de sosialfaglige oppfølgende tjenestene, de kommunale enhetene for russaker og gjennomgå arbeidet med de kommunale rådgivningsorganene.

Samtidig er det viktig at samfunnet fortsatt sender et tydelig signal på at ulovlig rusmiddelbruk er uakseptabelt. Politiet har en viktig rolle og vi må sikre deres mulighet til å avdekke rusmiddelbruk, distribusjon og etterforske selgere.

Vi vil øke innsatsen for at folk kan komme seg ut av et rusproblem. Spesielt må vi øke satsningen rettet mot ungdom. Vi vil styrke forebyggende arbeid, bedre behandling av ungdom med rusproblemer, med konstruktive tiltak som tar sikte på å øke inkludering og sosial deltagelse.

Akershus Arbeiderparti vil:

- Gjennomføre en sosialdemokratisk rusreform hvor hovedregelen for reaksjoner innen rusfeltet skal være hjelp og oppfølging, fremfor straff.
- At det ikke åpnes for mer bruk av tvang overfor personer som blir tatt for bruk av ulovlige rusmidler enn det som følger av gjeldende lovgivning.
- At politiet skal fortsette å være en ressurs i det rusforebyggende arbeidet, samt avdekke salg og distribusjon.
- Gjennomføre en utredning om hvorvidt politiets avdekkende rolle ved bruk og besittelse av eget bruk er rusforebyggende.
- At bevilgningene til kommunenes forebyggende arbeid økes. Kompetansen i kommunene må også styrkes, slik at vi sikrer at den forebyggende innsatsen er effektiv og kunnskapsbasert.

- Øke satsingen på tiltak for å øke inkludering og sosial deltagelse for ungdom med rusproblemer.
- Gjennomføre en mer målrettet innsats for forebygging av rus rettet mot grupper med dårlig sosioøkonomiske kår.
- At det tilrettelegges for flere møter mellom hver enkelt bruker og den kommunale rådgivende enheten.
- Jobbe for at de kommunale enhetene for russaker på sikt også kan omfatte tung og gjentatt bruk av alkohol.
- Tilrettelegge for at flere kommuner tar i bruk brukerrom der det både kan røykes og injiseres ulovlige rusmidler og sikre at denne tjenesten utvides til flere regioner.
- Lovfeste retten til sosialfaglige oppfølgende tjenester i kommunene.
- Tilrettelegge for at flere kommuner får muligheten til å ansette en SLT-koordinator.
- Utvide distribusjonen av Nalokson for rusavhengige, og gi politiet mulighet til å distribuere dette for å redde liv.
- Sikre lik tilgang til LAR, og at det legges mer vekt på rehabiliterende tiltak som gjør at flere skaffer seg bolig og kommer seg ut i arbeid.
- At former for substitusjonsbehandling skal tilbys for alle avhengigheter av ulovlige rusmidler, hvor behandlingen hjelper folk ut av rusavhengighet
- Gjøre heroinassistert behandling permanent i Norge og utvide ordningen til å omfatte de store byene.
- Øke kapasiteten og etablere flere rusmestringsenheter i Kriminalomsorgen slik at flere innsatte med rusproblemer får raskere hjelp av kvalifisert helsepersonell.